

Märkningar för identifikation av fiskeriprodukter och handlingar som skall åtfölja fiskeriprodukter

Enheten för livsmedelshygien

Märkningar för identifikation av fiskeriprodukter och handlingar som skall åtfölja fiskeriprodukter

Märkningar för identifikation av fiskeriprodukter och handlingar som skall åtfölja fiskeriprodukter

INNEHÅLL

1	Allmänt.....	2
2	Lagstiftning	2
3	Identifieringsmärke	3
3.1	Användning av identifieringsmärke i sådana anläggningar i fiskbranschen, som godkänts med stöd av livsmedelslagen	3
3.2	Användning av identifieringsmärke i sådana anläggningar i fiskbranschen, som godkänts med stöd av livsmedelslagen, för märkning av fiskeriprodukter, i vilka halten dioxin och dioxinliknande PCB-föreningar överskrider gränsvärdet	4
4	Dokumentation.....	4

En myndighets verksamhet skall bygga på den befogenhet som föreskrivs i lag och lagen skall noggrant följas i myndighetens verksamhet. Myndighetens anvisningar är till sin rättsliga natur inte bindande för andra myndigheter eller företagare. I sista hand avgörs frågor som gäller tillämpandet av lagstiftningen av en domstol.

I denna anvisning ingår såväl direkta citat ur lagstiftningen som tolkningar av hur lagstiftningen skall tillämpas. Direkta citat ur lagstiftningstext är skrivna med *kursiv*. Tolkningarna som framförs i anvisningen är Livsmedelssäkerhetsverket Eviras synpunkter på hur lagstiftningen borde tillämpas.

Enheten för livsmedelshygien

Märkningar för identifikation av fiskeriprodukter och handlingar som skall åtfölja fiskeriprodukter

Märkningar för identifikation av fiskeriprodukter och handlingar som skall åtfölja fiskeriprodukter

1 Allmänt

I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 om fastställande av hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung regleras om kraven på märkning av livsmedel av animaliskt ursprung. Om användningen av identifieringsmärken vid märkning av livsmedel av animaliskt ursprung och om handlingarna som skall åtfölja livsmedel finns noggrannare bestämmelser i med stöd av livsmedelslagen (23/2006) givna jord och skogsbruksministeriets förordningar om livsmedelshygien i anläggningar (1369/2011), anläggningsförordningen, och om livsmedelshygien vid primärproduktion av livsmedel (368/2011), primärproduktionsförordningen.

Livsmedelssäkerhetsverket Evira ger också anvisningar om krav på märkningar och handlingar som ingår i Europeiska unionens gemensamma lagstiftning om fiskeripolitiken för den informations del, som skall ges till konsumenterna.

Kraven på identifieringsmärke gäller godkända livsmedelslokaler som hanterar fiskeriprodukter före detaljhandeln dvs. anläggningar i fiskbranschen. Kraven på handlingar gäller fiskare och vattenbruksanläggningar (primärproduktion), anmälda livsmedelslokaler och anläggningar i fiskbranschen.

Fiskeriprodukterna har definierats i bilaga I till förordning (EG) nr 853/2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung:

Med "fiskeriprodukter" [avses] alla viltlevande eller uppfödda salt- eller sötvattensdjur (med undantag för levande musslor, levande tagghudingar, levande manteldjur och levande marina snäckor samt alla däggdjur, kräldjur och groddjur) inklusive alla ätliga former, delar och produkter av sådana djur.

Fiskeriprodukter är till exempel orensad fisk, filead fisk, rökt fisk, kokta kräftor eller fiskkonserver.

2 Lagstiftning

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet

Jord- och skogsbruksministeriets förordning (1369/2011) om livsmedelshygien i anläggningar

Enheten för livsmedelshygien

Märkningar för identifikation av fiskeriprodukter och handlingar som skall åtfölja fiskeriprodukter

Jord- och skogsbruksministeriets förordning (1368/2011) om livsmedelshygien vid primärproduktion av livsmedel

Jord- och skogsbruksministeriets förordning (1367/2011) om livsmedelshygien i anmälda livsmedelslokaler

Kommissionens förordning (EG) nr 1881/2206 om fastställande av gränsvärden för vissa främmande ämnen i livsmedel

Rådets förordning (EG) nr 104/2000 om den gemensamma organisationen av marknaden för fiskeri- och vattenbruksprodukter

Kommissionens förordning (EG) nr 2065/2001 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EG) nr 104/2000 beträffande konsumentinformation inom sektorn för fiskeri- och vattenbruksprodukter

Jord- och skogsbruksministeriets förordning (597/2008) om tillåtna handelsbeteckningar på fiskeri- och vattenbruksprodukter

3 Identifieringsmärke

Med ett identifieringsmärke avses ett sådant märke, som en livsmedelsföretagare förser fiskeriprodukter med och som sådana produkter skall förse med innan de sänds iväg från en anläggning. Endast en anläggning i fiskbranschen som godkänts av den behöriga myndigheten får använda ett sådant identifieringsmärke.

Identifieringsmärket kan anbringas direkt på omslaget eller förpackningen eller också tryckas på en etikett som fästs på omslaget eller förpackningen. Anläggningen svarar för att produkten förse med identifieringsmärkningen. I en anläggning får användas endast sådana identifieringsmärken, som är försedda med anläggningens egen identifikation. Även om lagstiftningen säger att endast livsmedel av animaliskt ursprung skall förse med en identifieringsmärkning kan också andra livsmedel som framställs i samma anläggning förse med en sådan märkning. Kommissionens förordning (EG) nr 853/2004, bilaga II, avsnitt I

3.1 Användning av identifieringsmärke i sådana anläggningar i fiskbranschen, som godkänts med stöd av livsmedelslagen

Vid märkning av fiskeriprodukter skall ett ovalt identifieringsmärke användas i sådana anläggningar i fiskbranschen, som godkänts med stöd av livsmedelslagen. I märket skall med lätt urskiljda bokstäver, såsom med stora bokstäver, anges landet där anläggningen är belägen (FINLAND, SUOMI eller förkortningen FI), anläggningens godkännandeidentifikation och förkortningen EY eller EG. På identifieringsmärkets storlek ställs inga krav. Märket skall ändå vara läsligt. Kommissionens förordning (EG) nr 853/2004, b bilaga II, avsnitt I

Enheten för livsmedelshygien

Märkningar för identifikation av fiskeriprodukter och handlingar som skall åtfölja fiskeriprodukter

Identifieringsmärkena kan till exempel ha följande utseende:

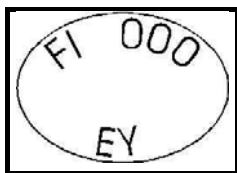
3.2 Användning av identifieringsmärke i sådana anläggningar i fiskbranschen, som godkänts med stöd av livsmedelslagen, för märkning av fiskeriprodukter, i vilka halten dioxin och dioxinliknande PCB-föreningar överskrider gränsvärdet

I handeln med fiskeriprodukter på den inre marknaden skall följas kommissionens förordning (EG) nr 1881/2006 om fastställande av gränsvärden för vissa främmande ämnen i livsmedel.

Vildlevande lax, strömming av oklassificerad storlek eller större än 17 cm, vildlevande röding, vildlevande flodnejonöga och vildlevande öring som har sitt ursprung i Finland kan med undantag av Finland och Sverige inte levereras till Europeiska unionens medlemsländer. Vildlevande lax med ursprung i Finland kan ändå levereras till Lettland. Kommissionens förordning (EG) nr 1881/2006, artikel 7 punkt 4 och 5 och avsnitt 5 i bilagan

Anläggningen skall märka fiskeriprodukter avsedda för Finlands, Sveriges eller Lettlands marknader med en rektangulär tilläggsmärkning som omger identifieringsmärket. Jord- och skogsbruksministeriets förordning (1369/2011) om livsmedelshygien i anläggningar bilaga II, kapitel 10, punkt 3

Ett identifieringsmärke omgivet av en rektangulär tilläggsmärkning kan till exempel ha följande utseende:

4 Dokumentation

Då fiskeriprodukter levereras vidare från ett primärproduktionsställe (ett fiskefartyg, en vattenbruksanläggning), en anmäld livsmedelslokal eller en anläggning, skall de åtföljas av en handling. Handlingen kan också vara i elektroniskt format. Sådana handlingar krävs inte då produkter levereras direkt till konsumenten. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 art. 18, jord- och skogsbruksministeriets förordning (1368/2011) om livsmedelshygien vid primärproduktion av livsmedel 5 § och jord- och skogsbruksministeriets förordning (1369/2011) om livsmedelshygien i anläggningar bilaga I, kapitel 4

Enheten för livsmedelshygien

Märkningar för identifikation av fiskeriprodukter och handlingar som skall åtfölja fiskeriprodukter

Handlingen kan vara ett handelsdokument såsom en fraktsedel, en packsedel eller något annat motsvarande dokument. Handlingen skall numreras eller specificeras tillräckligt tydligt på något annat sätt. Handlingarna och livsmedlen skall lätt kunna förknippas med varandra. Av handlingarna skall framgå fiskeriproduktens namn och mängd, livsmedlets leveransdatum och uppgifter om avsändaren och mottagaren. Den avsändande företagaren skall förvara en kopia av handlingarna som åtföljer livsmedlen i minst ett år efter livsmedlens sista förbrukningsdag eller bäst före datum. Jord- och skogsbruksministeriets förordning (1369/2011) om livsmedelshygien i anläggningar bilaga I, kapitel 4, jord- och skogsbruksministeriets förordning (1367/2011) om livsmedelshygien i anmälda livsmedelslokaler 5 § och jord- och skogsbruksministeriets förordning (1368/2011) om livsmedelshygien vid primärproduktion av livsmedel 5 §

Vid leverans från ett primärproduktionsställe, en anmäld livsmedelslokal eller en anläggning skall för färsk fisks del av handlingen framgå fiskens fångst- eller upptagningsdatum. Kravet gäller inte kräftdjur eller blötdjur eller fisk fångad eller odlad i sötvatten. Nationellt har reglerats att fångst- eller upptagningsdatum ändå ska framgå av handlingen för fisk som är fångad eller odlad i sötvatten i Finland. Rådets förordning (EG) nr 1224/2009 art. 58, punkt 5, kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 404/2011, art. 67, punkt 11, jord- och skogsbruksministeriets förordning (1368/2011) om livsmedelshygien vid primärproduktion av livsmedel 5 § och jord- och skogsbruksministeriets förordning (1369/2011) om livsmedelshygien i anläggningar bilaga I, kapitel 4

Vid leverans av fiskeriprodukter från ett primärproduktionsställe, en anmäld livsmedelslokal eller en anläggning skall av handlingen framgå de märkningar som avses i rådets förordning (EG) nr 104/2000 och kommissionens förordning (EG) nr 2065/2001; artens handelsnamn, produktionsmetoden (fångad, fångad i sötvatten, odlad) och fångstområdet eller odlingslandet, om dessa uppgifter inte framgår av påskrifterna på förpackningen.

Vid leverans från en anläggning skall av handlingen framgå den avsändande anläggningens identifieringsmärke eller informationen på identifieringsmärket. Då produkter levereras från en annan än den ursprungliga anläggning borde av handlingen också framgå samma identifieringsmärke som på produkten (med andra ord identifieringsmärket för den anläggning som tillverkat eller senast hanterat produkten, såsom den anläggning som förpackat produkten). Produktens identifieringsmärke kan antecknas i handlingen också till exempel med koder som anger produkten, om det i handlingen förklaras att koderna förknippas med ett visst identifieringsmärke. Jord- och skogsbruksministeriets förordning (1369/2011) om livsmedelshygien i anläggningar, bilaga I, kapitel 4

Vid leverans av **nedkylda, frysta eller djupfrysta fiskeriprodukter** från en anläggning, skall i handlingen ingå en anteckning om förvaringstemperaturen, om dessa uppgifter inte framgår av påskrifterna på förpackningen. Jord- och skogsbruksministeriets förordning (1369/2011) om livsmedelshygien i anläggningar, bilaga I, kapitel 4

Vid leverans av frysta eller djupfrysta fiskeriprodukter från en anläggning skall i handlingen också ingå en anteckning om frysnings- eller djupfrysningsdatumet, om dessa uppgifter inte framgår av påskrifterna på förpackningen. Kommissionens förordning (EG) nr 853/2004, bilaga II, avsnitt IV

Vid leverans till för Finland och Sverige eller Finland, Sverige och Lettland avsedda **fiskeriprodukter för vilka dioxinundantaget gäller** (vildlevande lax, strömming av oklassificerad storlek eller större än 17 cm, vildlevande flodnejonöga, vildlevande röding och vildlevande öring) skall i handlingen som avsänds från ett

Enheten för livsmedelshygien

Märkningar för identifikation av fiskeriprodukter och handlingar som skall åtfölja fiskeriprodukter

primärproduktionsställe eller en anläggning finnas en anteckning om begränsningen. Jord- och skogsbruksministeriets förordning (1368/2011) om livsmedelshygien vid primärproduktion av livsmedel, bilaga 2, kapitel 3, mom. 3 och jord- och skogsbruksministeriets förordning (1369/2011) om livsmedelshygien i anläggningar, bilaga I, kapitel 4

Märkningen kan för till exempel oklassificerad strömning vara i formen "Får inte levereras till andra EU-medlemsländer än Sverige."

Vid leverans av **sådana fiskeriprodukter, som på grund av risken för parasiter skall undergå** en sådan **frysbehandling**, som avses i kommissionens förordning (EG) nr 853/2004, skall i handlingen finnas en anteckning om utförd frysbehandling. Kommissionens förordning (EG) nr 853/2004 bilaga III, avsnitt VIII, kapitel III, del D

Vid leverans av på finländskt område fångad strömning, i Atlanten odlad lax och i Finland odlad regnbåge och stör, alltså **fiskeriprodukter som är befriade från kravet på nedfrysning**, till andra länder skall i handlingen finnas en anteckning om utförd frysbehandling. Kravet på anteckning i handlingen gäller både råvaror och ätbara produkter. Kommissionens förordning (EG) nr 853/2004 bilaga III, avsnitt VIII, kapitel III, del D

Vid leverans av andra **fiskeriprodukter som är befriade från kravet på nedfrysning** skall i handlingen alltid, också vid leveranser inom landet, finnas en anteckning om utförd frysbehandling. Kravet på anteckning i handlingen gäller både råvaror och ätbara produkter. Kommissionens förordning (EG) nr 853/2004 bilaga III, avsnitt VIII, kapitel III, del D

* Också andra i Finland odlade fiskarter än regnbåge och stör kan befrias från kravet på nedfrysning om anläggningen i fiskbranschen eller livsmedelslokalen som hanterar fiskeriprodukter har en av fiskodlaren erhållen utredning av följande:

- fiskarna har odlats av embryon i en fiskodlingsanläggning och
- fiskarna har utfodrats enbart med industriellt framställt foder.

Eviras beslut 1773/0959/2012

Enhetschef

Auli Vaarala

Överinspektör

Carmela Hellsten

